

Stockholm 2018-02-21

Yttrande angående "Översynen av stödet för yrkesintroduktionsanställningarna", Dnr A2017/02195-1

Sveriges Byggindustrier är de enskilda byggföretagens bransch- och arbetsgivarorganisation och organiserar ca 3 500 bygg-, anläggnings- och specialföretag med totalt ca 100 000 anställda. Sveriges Byggindustrier har tagit del av rubricerad översyn och vill lämna nedanstående synpunkter. Detta svar kompletterar det svar som lämnas gemensamt av Svenskt Näringsliv och som vi ställer oss bakom.

Översynen inleds med en bakgrundsbeskrivning om lärlingsutbildningar där den utbredda förekomsten av lärlingsutbildningar inom flera av byggindustrins branscher helt saknas. I dessa branscher, däribland byggindustrin, har lärlingssystemet bevarats i kollektivavtalsbaserade modeller som formellt sett inte är reglerade av en förordning. Lärlingsavtalen kompletterar den skolförlagda yrkesutbildningen av en enda anledning; företagets behov av en fungerande kompetensförsörjning.

Just detta faktum, att de partsreglerade lärlingsmodellerna glöms bort och istället ersätts av nyuppfunna lärlingsmodeller med svag förankring i branscherna, talar för att staten behöver vara involverad och informerad. Därför föreslår vi att regeringen initierar ett trepartssamarbete som vi vill kalla *företagslärling* med syftet att erkänna och utveckla de befintliga lärlingsmodellerna.

Inom den del av byggindustrin som Sveriges Byggindustrier tillsammans med motparter svarar för har det tagit tid att etablera yrkesintroduktionsanställningar genom ett särskilt avtal. En av orsakerna har varit en oro för hur dessa nya vägar in på arbetsmarknaden påverkar de befintliga lärlingssystemen. Under 2017 träffades till slut ett avtal som ansluter till det befintliga yrkesutbildningsavtalet och i praktiken utgör det första året av den etablerade företagsbaserade lärlingsutbildningen.

Sveriges Byggindustrier önskar alltså att förutsättningarna för att införa ett treparts-system för reglering av modeller för företagslärling utreds. Ett sådant system skulle ge en mer stabil grund för de flexibla vägar för kompetensförsörjning som behöver komplettera de befintliga yrkesutbildningarna i gymnasieskola, yrkesvux och inom arbetsmarknadsutbildning.

>>>

Kommentarer till förslagen i översynen:

5.1.1 Definitionen av yrkesintroduktionsanställning (2013:1157 §3)

Förslaget b) om att även "anställningar som inte omfattas av ett yrkesintroduktionsavtal, om de innehåller en andel lärande eller handledning" ska kunna vara en yrkesintroduktionsanställning öppnar möjligheter för branscher med befintliga yrkesutbildningsavtal att inkluderas. Detta är bra och understödjer en utveckling av modeller för företagslärling enligt de tankar vi för fram.

Översynen resonerar om ett möjligt överutnyttjande, men om hänsyn tas till att företagsförlagda utbildningsmodeller ersätter betydligt dyrare alternativa utbildningsinsatser inom arbetsmarknadsutbildning eller det reguljära utbildningssystemet så bör en samhällsekonomisk vinst uppstå samtidigt som de företag i en bransch som tar ett ansvar för kompetensförsörjningen får ett välbehövligt stöd.

I paragrafen 3 a föreslås en koppling till "områden där det råder brist på arbetskraft". I översynens beskrivande text görs en koppling till Arbetsförmedlingens bristindex. Detta är ett tveksamt instrument för att definiera bristyrken. Yrken med stora numerära brister blandas med yrken där bristen inte är så stor numerärt sett. Sveriges Byggindustrier anser därför att begränsningen till bristyrken är onödig.

5.1.2 Lönefrågan (2013:1157 §§ 6-7)

Byggindustrins parter vill använda de befintliga och i förhållande till en fullbetald yrkesarbetare reducerade lärlingslönetrapporna, som reglerats i kollektivavtal, utan ytterligare reduktion av lönen. Särskilt som avtalen inom byggindustrin är både normerande och gruppbaseade. Därför bör §7 göras delvis dispositiv så att parter i ett kollektivavtal kan komma överens om andra lönenivåer än den generella nivån 75% (eller mer, beroende av andelen utbildning).

Frågor med anledning av detta yttrande besvaras av Lars Tullstedt, 08-698 58 22, e-post: lars.tullstedt@sverigesbyggindustrier.se.

Med vänlig hälsning
SVERIGES BYGGINDUSTRIER

Catharina Elmsäter-Svärd
VD